

Χαιρετισμός

της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

κ. Φωτεινής Αραμπατζή,

στην ανοικτή εκδήλωση με θέμα:

«Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή:

Προκλήσεις για τον Πρωτογενή Τομέα και Μέτρα Στήριξης»

Κύριε Υφυπουργέ,
Εκλεκτοί προσκεκλημένοι
Κυρίες και Κύριοι,

Χαίρομαι πραγματικά να απευθύνω χαιρετισμό στην ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα για το μέλλον της ελληνικής Γεωργίας, εκδήλωση με θέμα: «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» στο πλαίσιο της 84^{ης} ΔΕΘ και θα ήθελα να συγχαρώ τον Γενικό Γραμματέα, τον κ. Μπαγινέτα, για την πρωτοβουλία του σε ένα εξαιρετικά επίκαιρο θέμα.

Επίκαιρο, ειδικά υπό το πρίσμα διαμόρφωσης της νέας Κοινής Αγροτικής και Αλιευτικής Πολιτικής 2021-2027.

Κυρίες και Κύριοι,

Αποτελεί πια κοινό τόπο ότι η Κυβέρνηση μας ξεκίνησε υλοποιώντας με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα ένα συνεκτικό σχέδιο για την ελληνική οικονομία με διακριτό κοινωνικό πρόσημο.

Ένα σχέδιο, που θέτει την ανάπτυξη της ελληνικής υπαίθρου σε απόλυτη πρώτη προτεραιότητα.

Διότι,

Αν υπάρχει κάποιος τομέας της οικονομίας που έχει πιεστεί εντονότερα από κάθε άλλον, τα τελευταία χρόνια, αυτά τα χρόνια του χαμένου εισοδήματος και των «χαμένων ευκαιριών», αυτός είναι ο αγροδιατροφικός.

Γι' αυτό, τόνισα στους εκπροσώπους οργανώσεων παραγωγών, με τους οποίους συναντήθηκα την Παρασκευή αλλά και σε πολλούς αγρότες, κτηνοτρόφους και αλιείς, με τους οποίους μιλήσαμε στην έκθεση, αυτές τις δύο ημέρες,

ότι το κεντρικό μήνυμα της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη στην 84η ΔΕΘ «Ανάπτυξη για όλους»

έχει, ίσως, περισσότερο από κάθε άλλο τομέα,

σημασία για τον αγροδιατροφικό Τομέα.

Αγροτική Ανάπτυξη για όλους, λοιπόν!

Αυτή είναι η δική μας προτεραιότητα στο Υπουργείο, αυτή είναι η Προτεραιότητα του Υπουργού μας του κ. Μάκη Βορίδη.

Κι είναι εξαιρετικά σημαντικό το γεγονός ότι η στήριξη του αγροδιατροφικού τομέα αποτελεί στρατηγική επιλογή του ίδιου του Πρωθυπουργού κ. Κυριάκου Μητσοτάκη,

ο οποίος, από τις πρώτες ημέρες του βίου αυτής της Κυβέρνησης,

επέλεξε με την επίσκεψή του στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων να εκπέμψει προς πάσα κατεύθυνση ακριβώς αυτό το μήνυμα.

Πολιτική ανάταξης του αγροδιατροφικού, με επιχειρηματικό και κοινωνικό πρόσημο, φοροελαφρύνσεις, κίνητρα, αξιοποίηση του κοινοτικού κεκτημένου για την πολυπρόθετη αύξηση της παραγωγής και τους εισοδήματος των ελλήνων αγροτών, κτηνοτρόφων αλιέων.

Γιατί, ισχυρός αγροδιατροφικός τομέας

Σημαίνει

ευημερούσα ελληνική οικονομία

αλλά και ευημερούσα κοινωνία, διατήρηση και συνοχή της ελληνικής υπαίθρου και των εθνικά ευαίσθητων περιοχών

Προέρχομαι από, τις Σέρρες, έναν Νομό κατ' εξοχήν αγροτικό και γνωρίζω και από τις περιοδείες μου τα τελευταία χρόνια σ' όλη τη χώρα, ως Τομεάρχης Αγροτικής Ανάπτυξης, πως οι παραγωγοί είναι ρεαλιστές.

Δεν αξιώνουν παρά τα αυτονόητα:

Λιγότερους φόρους και επιβαρύνσεις

Λιγότερη γραφειοκρατία,

Κράτος συνεπές στις πάσης φύσεως πληρωμές και υποχρεώσεις του,

και φυσικά ρευστότητα,

καθώς και αναπτυξιακά εργαλεία για να γίνουν πιο ανταγωνιστικοί.

Ή μάλλον για να αρχίσουν να γίνονται ξανά ανταγωνιστικοί μετά την επίθεση, που δέχθηκε το εισόδημά τους τα τελευταία χρόνια.

Επίθεση από:

την εξοντωτική φορολόγηση,

την εκτίναξη των ασφαλιστικών εισφορών,

τη γιγάντωση του κόστους παραγωγής,

την πιστωτική ασφυξία

την σκανδαλώδη υποαξιοποίηση και κακοδιαχείριση των πόρων του ΠΑΑ,

με απορροφήσεις κάτω του μέσου όρου,

τρομακτικές υστερήσεις στα αναπτυξιακά προγράμματα, όπως τα Σχέδια Βελτίωσης αλλά και το μέτρο 17, που «πήγε στα αζήτητα» και αφορά τη σημερινή ημερίδα, καθώς πρόκειται για την επιδότηση ασφαλίστρου με στόχο την αντιμετώπιση των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή.

Επίθεση και από την εξίσου επικίνδυνη υποαξιοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας, με απορροφήσεις κάτω του 15%, σήμερα εν έτει 2019.

Γι αυτό και θα κάνουμε «αγώνα δρόμου»

Πρώτον για να μην χάσουμε χρήματα, 28 εκατομμύρια ευρώ μέχρι το τέλος του 2019 για να επιτευχθεί ο κανόνας N+3

Δεύτερον να τρέξουν στην πραγματική οικονομία τα υπόλοιπα χρήματα του προγράμματος αλλά και να προετοιμαστούμε για τη νέα Προγραμματική Περίοδο.

Ακόμη, δεν θα μπορούσα να μην αναφέρω την παροιμιώδη αδιαφορία

– αντίθετα με όλες τις άλλες χώρες –

στην αξιοποίηση των εργαλείων δανεισμού των αγροτών από το Πακέτο Γιούνκερ, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.

Και έπρεπε να έρθει η Κυβέρνησή μας για να υπογράψει μόλις προχθές, με διαδικασίες fast track τη συμφωνία Σύστασης Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων ενώ μετά από 4,5 χρόνια θα έπρεπε η χώρα να υπογράψει συμβάσεις με τους αγρότες.

Κάλλιο αργά παρά ποτέ όμως..

Έτσι λοιπόν

απ' αυτήν, τη δυσμενή θέση, στην αφετηρία ξεκινήσαμε ως Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας αλλά με λίγα λόγια και εργώδη προσπάθεια θα υπερβούμε εαυτόν για την ανάκτηση του χαμένου χρόνου, προς όφελος των αγροτών μας και της οικονομίας εν γένει.

Κυρίες και Κύριοι,

Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην αλιεία, τη γεωργία και την κτηνοτροφία γίνονται όλο και πιο αισθητές στην Ευρώπη και σε όλο τον πλανήτη, για να θυμίσω την ασύλληπτη οικολογική καταστροφή στον Αμαζόνιο.

Για παράδειγμα, σύμφωνα με το JRC (Joint Research Center) η φετινή ξηρασία στην ΕΕ, υπολογίζεται ότι προκάλεσε μείωση της παραγωγής σιτηρών κατά 8% σε σύγκριση με τον μέσο όρο της τελευταίας πενταετίας, ενώ η κατανομή των κύριων ζωικών ασθενειών και επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, κυρίως εκείνων που μεταδίδονται μέσω εντόμων, αλλάζει. Η δε υπερθέρμανση του πλανήτη αναμένεται επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο, σύμφωνα με την έκθεση του GFCM (*General Fisheries Commission for the Mediterranean*) του 2018 , στις μεταβολές των αποθεμάτων ιχθύων και να επιφέρει μείωση της παραγωγικότητας των θαλασσών ειδικά στα εύκρατα γεωγραφικά πλάτη.

Ως συνειδητοποιημένα μέλη της ευρωπαϊκής οικογένειας, έχουμε δεσμευτεί να δώσουμε τέλος στις αρνητικές επιπτώσεις λόγω κλιματικής αλλαγής μετά το 2050.

Αυτό συμφωνήσαμε στη γνωστή συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα.

Αλλά δεν είναι μόνο οι ενωσιακές μας δεσμεύσεις.

Ας δούμε τι σημαίνει η **Κλιματική αλλαγή πρακτικά.**

Σε λίγες ημέρες ξεκινά η συγκομιδή ενός πολύ σημαντικού προϊόντος για μεγάλο μέρος της χώρας.

Η τιμή, που θα πληρωθεί ένας βαμβακοκαλλιεργητής, εδώ στον κάμπο της Θεσσαλονίκης, εξαρτάται σ' έναν υπολογίσιμο βαθμό

-από τον εν εξελίξει εμπορικό πόλεμο ΗΠΑ-Κίνας και τους δασμούς που επιβάλλονται

-καθώς και τις καιρικές συνθήκες σε άλλες βαμβακοπαραγωγικές περιοχές όπως στην Αμερική.

Το αναφέρω διότι η Γεωργία είναι η ανθρώπινη δραστηριότητα, που επηρεάζεται περισσότερο από οποιαδήποτε άλλη από τις δύο κινητήριες δυνάμεις στον πλανήτη σήμερα:

-την παγκοσμιοποίηση

-και την κλιματική αλλαγή.

Κι αν η πρώτη προκαλεί την εμφάνιση ενός νέου προστατευτισμού,

στο περιβάλλον ούτε σύνορα υπάρχουν ούτε τείχη μπορούν να υψωθούν.

Τα βασικά ερωτήματα που ως χώρα, ως κοινωνία και πολύ περισσότερο ως ασχολούμενοι και ασχολούμενες με τη γεωργία καλούμαστε να ανατιμετωπίσουμε είναι τρία, κατά την άποψή μου:

-Οι έντονες βροχοπτώσεις το καλοκαίρι ή η ξηρασία το χειμώνα είναι η «νέα κανονικότητα» όπως την αποκαλούν πολλοί επιστήμονες; Δηλαδή, πρέπει να μάθουμε να ζούμε μ' αυτήν;

-Ποιος θα πληρώσει το κόστος που η κλιματική αλλαγή συνεπάγεται; Διότι επιπλέον κόστος υπάρχει, δεν υπάρχει αμφιβολία.

-Ως Ελληνική Πολιτεία πρέπει να εστιάσουμε στην πρόληψη ή μάλλον μπορούμε να εστιάσουμε μόνο στην πρόληψη;

Ή, αντίθετα, πρέπει να δώσουμε βαρύτητα στην άμβλυνση των επιπτώσεών της;

Δεν θα υποκύψω στον πειρασμό των εύκολων απαντήσεων γιατί, απλούστατα, πιστεύω ότι δεν υπάρχουν.

Καταθέτω, όμως, τρεις επισημάνσεις

Επισημάνση πρώτη

-Το ότι, αναμφίβολα, πρόκειται για ένα πολυσύνθετο θέμα, δεν σημαίνει ότι δικαιολογείται **και δεν δικαιολογείται** η αβελτηρία – για να μην πω τίποτε βαρύτερο – που επέδειξε η απελθούσα Κυβέρνηση στο να ενεργοποιήσει μέτρα του ΠΑΑ

όπως το 17 ή το 8.4 για την προστασία των εδαφών από τη διάβρωση.

Επισήμανση δεύτερη.

Οι αγρότες μας λένε, και σωστά, ότι από τη ζημιά δεν βγαίνει κέρδος.

Εννοούν ότι οι αποζημιώσεις επαρκούν μόνο για να μετριάσουν τη ζημιά.

Συνεπώς, η κλιματική αλλαγή με τις ζημιές, που προκαλούνται, ανοίγει εκ των πραγμάτων το ερώτημα «ποιος πληρώνει το κόστος;»

Το ερώτημα απευθύνεται στο σύνολο της κοινωνίας.

Από την άλλη, βεβαίως, καθίσταται επιτακτική η συνολική επαναξιολόγηση του συστήματος ασφάλισης στο τρίγωνο ΕΛΓΑ – ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες – επιδότηση ασφαλίστρου από ευρωπαϊκά κονδύλια, Ταμείο Κλιματικής Αλλαγής.

Παρέλκει να αναφερθώ στην αναγκαιότητα αναθεώρησης του Κανονισμού του ΕΛΓΑ
Εξυπακούεται ότι ο Κανονισμός πρέπει να αλλάξει και θα αλλάξει επί Κυβέρνησης Κυριάκου Μητσοτάκη. Είναι δέσμευση!

Επισήμανση Τρίτη.

Ακόμη κι αν εμείς στην Ελλάδα παίρναμε μια ακραία απόφαση

– το χρησιμοποιώ ως υπόθεση εργασίας –
και λέγαμε ότι «δεν μας ενδιαφέρει η κλιματική αλλαγή, δεν ασχολούμαστε»,
ακόμη και τότε,
είμαστε υποχρεωμένοι να ασχοληθούμε και μάλιστα πολύ σοβαρά,

καθώς η άμβλυση των επιπτώσεων της στη Γεωργία, αποτελεί έναν από τους 9 στόχους-προϋποθέσεις έγκρισης του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για τη νέα ΚΑΠ μετά το 2021.

Το Σχέδιο αυτό αλλά και γενικότερα το θέμα της κλιματικής αλλαγής είναι, κατά την άποψή μου, **μια ιστορική ευκαιρία**, ένα επιπλέον κίνητρο αν θέλετε, να προχωρήσουμε με πιο γρήγορα βήματα σε πρωτοβουλίες, που ούτως ή άλλως είναι χρήσιμες, για την ακρίβεια, αναγκαίες για τον αγροδιατροφικό τομέα όπως

- η αξιοποίηση της έρευνας, της καινοτομίας και της σύγχρονης γνώσης (οι γεωργικοί σύμβουλοι, προϋπόθεση για την έγκριση Στρατηγικού Σχεδίου της χώρας, έρχονται με τα πόδια προφανώς...)
- η πλήρης αξιοποίηση της **Γεωργίας Ακριβείας** ώστε οι αγρότες να παράγουν περισσότερα, χρησιμοποιώντας λιγότερα,
- οι επενδύσεις σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,
- οι επενδύσεις με αντίκτυπο στη δημιουργία νέων πράσινων θέσεων εργασίας στις αγροτικές περιοχές,

-η αξιοποίηση και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, της βιοοικονομίας ειδικά των αποβλήτων της κτηνοτροφίας, των υπολειμμάτων των καλλιεργειών, η οποία αποτελεί και προαπαιτούμενο για την έγκριση του Στρατηγικού Σχεδίου, που προανέφερα,

-η ανάπτυξη ενεργειακών καλλιεργειών σε περιθωριακές εκτάσεις, οι οποίες θα συμβάλουν περαιτέρω στη βιώσιμη κινητοποίηση της βιομάζας,

-η βιώσιμη αλιεία, με στόχο την αντιμετώπιση της παράνομης αλιείας, που έχει ως συνέπεια την καταστροφή των ενδιαιτημάτων και τη μείωση των ιχθυαποθεμάτων, την υπεραλίευση, την άδηλη αλιεία και τα παρεμπύπτοντα αλιεύματα.

Ολοκληρώνοντας την τοποθέτησή, μία τελευταία σκέψη:

Επειδή όλοι γνωρίζουμε την ιδιοσυγκρασία των Ελλήνων και ειδικά των αγροτών,
θεωρώ ότι η αποτελεσματικότερη προσέγγιση της κλιματικής αλλαγής μπορεί να γίνει **μέσω μιας**

ισορροπημένης δέσμης υποχρεωτικών και προαιρετικών μέτρων και παρεμβάσεων.

Με άλλα λόγια, τυχόν εμμονή σε μια λογική «απαγορεύσεων», φοβούμαι ότι μπορεί να οδηγήσει ακόμη και στο αντίθετο αποτέλεσμα.

Ας υπολογίσουμε, πάντως, και μια άλλη διάσταση:
Η αγορά πλέον αρχίζει και ζητά προϊόντα από την Climate Smart Agriculture, όπως για παράδειγμα γάλα από αγελάδες με χαμηλές εκπομπές μεθανίου (methane - low cows).

Άρα,

σε μια χώρα με τα εδαφοκλιματολογικά χαρακτηριστικά της Ελλάδας

και τη συγκεκριμένη διάρθρωση του αγροδιατροφικού τομέα,

η φιλική προς το περιβάλλον γεωργία

μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία για αύξηση της προστιθέμενης αξίας της παραγωγής μέσω της κάλυψης νέων αναγκών των καταναλωτών στη διεθνή αγορά.

Λύσεις υπάρχουν,
η επιστήμη προοδεύει,
το παραγωγικό δυναμικό μας είναι υψηλού
επιπέδου...

Αρκεί βεβαίως να μην συνεχίσουμε με τη λογική
business as usual
να σκεφτούμε out of the box
να βγούμε έξω από τη ζώνη ασφαλείας (comfort
zone) που θέλουμε να μας περιβάλλει.

Με τις σκέψεις αυτές εύχομαι γόνιμο διάλογο στις
εργασίες της ημερίδας.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας